80. REDNA SEJA VLADE RS

Ljubljana, 17. 11. 2023 - Vlada RS je na 80. redni seji, ki je potekala 16. 11. 2023, med drugim soglašala s predlogi amandmajev k predlogu Zakona o izvrševanju proračunov RS za leti 2024 in 2025, izdala Odlok o zagotavljanju nujne finančne pomoči za ublažitev premoženjske škode po poplavah in sprejela Predhodni program odprave posledic neposredne škode na stvareh zaradi poplav 4. avgusta 2023 na področju vodotokov. Vlada RS je sprejela spremembo Uredbe o načinu določanja in obračunavanja prispevkov za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije in izdala odlok o gozdnogospodarskih in lovsko upravljavskih načrtih območij za ureditveno obdobje 2021–2030. Prav tako pa je med drugim sprejela še odgovore na nekaj poslanskih vprašanj.,

Amandmaji k predlogu Zakona o izvrševanju proračunov RS za leti 2024 in 2025

Vlada RS je soglašala s predlogi amandmajev k predlogu Zakona o izvrševanju proračunov RS za leti 2024 in 2025. Ti med drugim določajo višino povprečnine za občine in spreminjajo določbo glede usklajevanja socialnih transferjev.

Predlagani amandmaji upoštevajo dogovor o višini povprečnine za leti 2024 in 2025 ter dodatnem financiranju stroškov dela v javnih zavodih, ki ga je Vlada RS sklenila z občinskimi združenji. Povprečnina bo v obeh letih znašala 725 evrov, poleg tega pa bodo občine leta 2024 za financiranje višjih stroškov dela pri posrednih uporabnikih skupaj prejele dodatnih 20 milijonov evrov, za leto 2025 pa 34 milijonov evrov. Občine bodo ta dodatna sredstva za stroške dela dobile v različnih zneskih. Navedena dodatna sredstva bodo občinam izplačana najkasneje do konca junija, in sicer v enem obroku.

V zvezi z občinami se z amandmajem uvaja tudi ureditev, po kateri bodo občine sredstva iz Mehanizma za okrevanje in odpornost pridobile en dan prej, preden morajo plačati izvajalca, pod pogojem, da bodo 15 dni prej predložile dokumentacijo, ki je podlaga za izplačilo.

Amandmaji določajo tudi, da se bodo transferji, ki se usklajujejo po Zakonu o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji, v letu 2024 uskladili v višini 70 odstotkov rasti cen življenjskih potrebščin, ki jo ugotovi statistični urad v obdobju od decembra 2022 do decembra 2023.

Z nekoliko omejenim usklajevanjem do določene mere ohranjamo življenjski standard prejemnikov socialnih transferjev, hkrati pa omejujemo pritiske na rast inflacije. Avtomatična indeksacija socialnih transferjev z inflacijo je namreč eden od dejavnikov, ki lahko v okolju z relativno visoko inflacijo povzroča dodatne inflatorne pritiske in s tem prispeva k vztrajanju inflacije. Ob tem poudarjamo, da so se socialni

transferji letos že uskladili za 10,3 odstotka in da Vlada RS sprejema tudi druge ukrepe za omejitev draginje.

S predlaganimi amandmaji se črta tudi predlog člena, ki je določal, da se vrednost plačnih razredov za javne uslužbence v letu 2024 ne uskladi.

Predlagani amandmaji bolj jasno opredeljujejo tudi uskladitev pokojnin. Uskladitev se delno opravi že pri izplačilu pokojnin in drugih prejemkov za januar 2024, in sicer v višini 8,2 odstotka, končna uskladitev pa se v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju opravi pri izplačilu pokojnin za mesec februar, pri tem pa se delna uskladitev, ki je bila izplačana v januarju 2024, poračuna.

Odlok o zagotavljanju nujne finančne pomoči za ublažitev premoženjske škode po poplavah

Odlok določa nujno finančno pomoč za odpravo premoženjska škode na kmetijskih objektih v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2023/1465 z dne 14. julija 2023 o zagotavljanju nujne finančne pomoči v kmetijskih sektorjih, ki so jih prizadeli specifični problemi, ki vplivajo na ekonomsko sposobnost preživetja kmetijskih proizvajalcev.

Osnova za oblikovanje ukrepa finančne pomoči je pregled prijavljene in ocenjene škode, ki ga je opravila Uprava zaščito in reševanje. Odlok določa upravičence, pogoje in postopek za dodelitev nujne finančne pomoči upravičencu, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- je nosilec kmetijskega gospodarstva v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo in je v poplavah 4. avgusta 2023 utrpel premoženjsko škodo na kmetijskih objektih, ki presega 30% standardnega prihodka, ki ga je njegovo kmetijsko gospodarstvo doseglo v letu 2022;
- je na dan 4.8.2023 vpisan v Register kmetijskih gospodarstev;
- je škoda, nastala na kmetijskem gospodarstvu, vpisana v elektronsko zbirko podatkov AJDA in
- je imetnik transakcijskega računa v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja bo upravičencem odpremila informativne odločbe o dodeljeni finančni pomoči najpozneje do 8. decembra 2023. Izplačila finančnih pomočil upravičencem so predvidena do konca leta 2023.

Sredstva za izplačilo finančnih pomoči v višini 1.234.202 evra se bodo zagotovila iz proračuna Evropske unije in v višini do 2.468.404 evra iz proračuna RS

Direkciji RS za vode dodatnih 768.600 evrov za izvedbo del na vodotokih v letu 2023

Vlada RS je sprejela Predhodni program odprave posledic neposredne škode na stvareh zaradi poplav 4. avgusta 2023 na področju vodotokov. Pravice porabe za izvedbo predhodnega programa v višini 768.600 evrov se zagotavljajo v okviru sredstev proračunske rezerve proračuna RS.

Predhodni program odprave posledic nesreče vsebuje predloge nujnih ukrepov za preprečitev povečanja že nastale škode in zavarovanje življenj in premoženja prebivalstva pri odpravi posledic, nastalih ob poplavah avgusta 2023 na področju vodotokov. Ukrepe je treba izvesti na območjih porečja zgornjega dela reke Drave v Sloveniji z Mežo in Mislinjo, porečja reke Savinje, porečja reke Kamniške Bistrice in porečju Poljanske Sore ter Selške Sore.

Predlagani ukrepi v predhodnem programu zajemajo tako izvedbo interventnih ukrepov za odpravo posledic poplav iz avgusta 2023 (DRSV izvaja naloge v zvezi z izrednimi ukrepi po naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda, kot so odstranjevanje plavja, zagotavljanje pretočnosti strug, začasni ukrepi, tj. postavitev obrambnih nasipov, nasutij, prebojev, pa tudi povečan nadzor nad vodno infrastrukturo na vodovarstvenih in ogroženih območjih, celodnevna dežurna služba idr.), kot tudi strokovno podporo Direkciji RS za vode v obliki hitrih strokovnih mnenj o poplavni ogroženosti ter strokovno podporo pri oblikovanju sistemsko povezanih ukrepov za zmanjšanje poplavne ogroženosti na ravni povodja. Nosilec ukrepov je Direkcija RS za vode.

Predhodni program odprave posledic neposredne škode na stvareh zaradi poplav 4. avgusta 2023 na področju vodotokov je na podlagi Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč (ZOPNN) pripravilo Ministrstvo za naravne vire in prostor, v soglasju z ministrom, pristojnim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Predhodni program postane sestavni del programa odprave posledic nesreče.

Sprememba Uredbe o načinu določanja in obračunavanja prispevkov za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije

S ciljem znižanja stroškov za gospodinjske odjemalce in vpliva na inflacijo je Vlada RS sprejela začasen ukrep, na podlagi katerega gospodinjski odjemalci od 1. 11. 2023 do 31. 12. 2024 ne bodo plačevali prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije. Sprememba bo uveljavljena na računu za električno energijo, ki bo izdan v mesecu decembru 2023

Odlok o gozdnogospodarskih in lovsko upravljavskih načrtih (2021-2030)

Vlada RS je izdala odlok o gozdnogospodarskih in lovsko upravljavskih načrtih območij za ureditveno obdobje 2021–2030.

Z njegovo objavo v uradnem listu RS se zaključi postopek obnove desetletnih gozdnogospodarskih in lovsko upravljavskih načrtov območij, ki ga je v letih od 2020 do 2023 vodil Zavod za gozdove Slovenije. Poleg vsebinske prenove vsebin načrtov območij in izvedenega postopka celovite presoje vplivov na okolje, je bil pri tokratni obnovi v proces izdelave in sprejemanja načrtov dan velik poudarek na vključevanju lastnikov gozdov, javnosti in ostalih deležnikov.

Javna razgrnitev območnih gozdnogospodarskih in lovsko upravljavskih načrtov, ki usmerjajo razvoj slovenskih gozdov do leta 2030, je potekala med 26. 7. 2022 in 2. 9. 2022. V tem času je Zavod za gozdove organiziral tudi javne obravnave.

Območni načrti vsebujejo opis območij z orisom glavnih dejavnikov, ki vplivajo na gospodarjenje z gozdovi, in opis stanja ter razvoja gozdov (lesna zaloga, drevesna sestava, debelinska struktura in prirastek itd.). Posebnost območnih načrtov je hkratna obravnava gozdnogospodarskih vsebin in vsebin upravljanja s prostoživečimi živalskimi vrstami, zato so načrti pomemben instrument gozdarske politike, zagotavljanja lovsko upravljavskih ciljev, pomembno pa prispevajo tudi k interesom drugih področij. Pomemben sestavni del vseh območnih načrtov je tudi določitev funkcij gozdov, kar predstavlja temelj za zagotavljanje večnamenskega gospodarjenja z gozdovi in sodelovanje v prostorskem načrtovanju.
Ključne naloge območnih načrtov so:

- opredelitev temeljnih gozdnogospodarskih in lovsko upravljavskih izzivov ter zasnova strategije za njihovo reševanje,
- opredelitev območij s poudarjenimi funkcijami gozdov, členitvami gozdov in določitev izhodišč za odločitve o rabi gozdnega prostora,
- opredelitev ključnih usmeritev za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje divjadi na različnih območjih.

Odlok o spremembi Odloka o uvedbi začasnega ponovnega nadzora na notranjih mejah Republike Slovenije z Republiko Hrvaško in Madžarsko in ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije

Začasni ponovni nadzor, ki ga je Slovenija 21. oktobra 2023 uvedla na notranjih mejah s Hrvaško in Madžarsko, se podaljša za 20 dni, in sicer do 9. decembra 2023.

Ukrep začasnega nadzora na notranjih mejah je uveden zaradi zagotavljanja varnosti zaradi teroristične grožnje. Stopnja ogroženosti zaradi terorizma je bila 19. oktobra 2023 z druge povečana na tretjo stopnjo na petstopenjski lestvici in ostaja povišana.

Ob upoštevanju načela sorazmernosti bodo načini in intenziteta ukrepov začasnega nadzora na notranjih mejah še naprej ciljno usmerjeni in osredotočeni na preprečevanje terorizma, ekstremizma in čezmejne kriminalitete. Ukrepi bodo še naprej potekali tako, da bodo čim manj vplivali na potnike, okolje in gospodarstvo in še posebej na življenje prebivalstva ob meji. Prav tako bo slovenska policija še

naprej izvajala skupne aktivnosti s policijama sosednjih držav (mešane patrulje, skupni nadzori, izmenjava informacij, redna posvetovanja …) ter si še naprej prizadevala za tesno sodelovanje.

Z 22. decembrom se začne začasni ponovni nadzor na notranjih mejah za šest mesecev

Vlada RS se je seznanila z razlogi za uvedbo začasnega ponovnega nadzora na notranjih mejah z Republiko Hrvaško in Madžarsko z dnem 22. decembra 2023 za obdobje šestih mesecev, kot ga določa 25. člen Zakonika o schengenskih mejah.
Vlada nalaga Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve, da o nameravani uvedbi začasnega ponovnega nadzora obvesti države članice Evropske unije in Evropsko komisijo.

Varnostna tveganja (vojna v Ukrajini, konflikti na območju Bližnjega vzhoda in nekaterih afriških območij, organizirani kriminal in terorizem, ogroženost zaradi terorizma v Republiki Sloveniji in regiji) še naprej ostajajo povečana. Predstavljajo resno grožnjo javnemu redu in notranji varnosti, za katero ni mogoče pričakovati, da bo prenehala v naslednjih nekaj mesecih. Razvoj dogodkov v širši regiji je zelo dinamičen in nepredvidljiv, iz podatkov pristojnih služb pa je mogoče sklepati, da se varnostna situacija še vsaj pol leta ne bo spremenila in bo v tem času treba še naprej izvajati ukrepe za zagotavljanje varnosti. Podatki, pridobljeni v obdobju od začasnega notranjega nadzora, uvedenega po 28. členu Zakonika o schengenskih mejah, potrjujejo, da ta predstavlja enega pomembnih ukrepov za zagotavljanje notranje varnosti, zato ga je smiselno nadaljevati tudi v prihodnje.

Minister za notranje zadeve je zato predlagal uvedbo začasnega ponovnega nadzora na notranjih mejah Republike Slovenije z Republiko Hrvaško in Madžarsko z dnem 22. decembra 2023 za obdobje šestih mesecev v skladu z določbami 25. člena Zakonika o schengenskih mejah.

Ob upoštevanju načela sorazmernosti bodo načini in intenziteta ukrepov začasnega nadzora na notranjih mejah še naprej ciljno usmerjeni in osredotočeni na preprečevanje terorizma, ekstremizma in čezmejne kriminalitete. Ukrepi bodo še naprej potekali tako, da bodo čim manj vplivali na potnike, okolje in gospodarstvo in še posebej na življenje prebivalstva ob meji.

Slovenija ostaja velika zagovornica schengenskega območja in pravice svobode gibanja. Trdno je zavezana odpravi nadzora na notranjih mejah takoj, ko bodo razmere to dopuščale.

Odgovor na poslansko vprašanje zvezi z uvedbo javnega državnega podjetja za urejanje hudournikov in vodotokov

Vlada RS je sprejela Odgovor na poslansko pobudo v zvezi z uvedbo javnega državnega podjetja za urejanje hudournikov in vodotokov in protipoplavno varnost.

Vlada RS odgovarja, da je podjetje za urejanje hudournikov (PUH) urejalo in vzdrževalo hudournike na šestih vodnih območjih in sicer na območju zgornje Save, srednje Save, na območju Soče, na območju jadranskih rek in morja, območju Savinje in območju Drave. V ta namen je imelo podjetje na posameznem območju svoje nastanitvene kapacitete z delavci, operativo in projektivo, primerno mehanizacijo za urejanje na teh zalednih območjih ter zagotovljena znatna finančna sredstva za izvajanje dejavnosti. Z ukinitvijo podjetja PUH so tudi hudourniki prešli v urejanje in vzdrževanje obstoječim koncesionarjem na teh območjih. Koncesionarji, ki so dobili v upravljanje, urejanje in vzdrževanje razširjeno območje, pa za ta namen v preteklosti niso dobili zadosti dodatnih finančnih sredstev, da bi lahko v enaki meri nadaljevali z vzpostavljenim sistemom urejanja in vzdrževanja vodotokov na hudourniških območjih. K dobrem stanju hudourniškega zaledja pomembno pripomore tudi ustrezno upravljanje ter vzdrževanje gozdnega prostora (podrta drevesa, ostanki odvržene gozdne mase, saniranje vlak po zaključku uporabe, strokovno izvedene gozdne ceste). Vse to so dejavniki, ki ob intenzivnejših padavinah lahko aktivirajo nov hudournik, zapolnijo pretočne profile obstoječih strug ali sprožijo nestabilnost pobočja.

Koncesionarji trenutno urejajo in vzdržujejo vodotoke v okviru finančnih sredstev iz državnega proračuna. Zato je v prvi vrsti nujna zagotovitev zadostnih dolgoročnih in stabilnih finančnih sredstev za namen urejanja in vzdrževanje tako hudournikov, kot tudi ostalih vodotokov.

Pri vzdrževanju vodotokov je za doseganje najbolj optimalnih razmer vodotoke treba naslavljati celovito. To lahko dosežemo preko obvezne državne gospodarske javne službe urejanja voda, ki je organizirana skladno z Zakonom o vodah. Gre za enovit sistem, ki se izvaja na ravni porečij. Vzdrževanje vodotokov nima le lokalnega vpliva, ampak tudi pomembne dolvodne ali gorvodne vplive. Primerneje bi bilo, da se sredstva, ki bi bila namenjena ustanovitvi in delovanju javnega podjetja, namenijo že obstoječim koncesionarjem za namen urejanja in vzdrževanja hudournikov in vodotokov.

Odgovor na poslansko vprašanje zvezi z oglaševanjem na javnih površinah

Vlada RS je sprejela dopolnitev odgovora na poslansko pobudo za prepoved oglaševanja na javnih površinah, ob prometnicah, na kmetijskih zemljiščih in v naravi ter v urbanih središčih.

Vlada odgovarja, da Zakon o urejanju prostora (ZUreP-3) določa, da je od 1. 1. 2024 na zemljiščih, ki so po namenski rabi prostora kmetijska, gozdna, vodna in druga zemljišča in niso v poselitvenih območjih, prepovedno postavljanje trajnih ali

začasnih objektov naprav in predmetov za oglaševanje, ne glede na to, ali takšno postavitev občinski prostorski izvedbeni akti dovoljujejo. V skladu z načelom pravne varnosti in načelom zakonitosti v pravni državi zakoni veljajo za naprej in ne retroaktivno, zato bodo na teh zemljiščih lahko ostali vsi objekti, naprave in predmeti za oglaševanje, ki so bili postavljeni pred 1. 1. 2024 na podlagi in v skladu s predpisi in pravili, ki so na konkretnem območju oz. konkretni parceli, kjer tak objekt, naprava ali predmet stoji, veljali takrat, ko je bil objekt, naprava ali predmet za oglaševanje postavljen (to je pred začetkom uporabe te prepovedi).

***